

ایران زندگی



قانون ممنوعیت ۲ساله صید ترال جدی گرفته نشد

جاروکشی خلیج فارس



زهرا نوکلی
خبرنگار

ممنوعیت قانونی صید ترال هم نتوانست جلوی تخریب بستر زنده خلیج فارس را بگیرد. یک سال پیش بود که نمایندگان در بهارستان صید ترال در خلیج فارس را به مدت دو سال ممنوع کردند. اما شواهد نشان می‌دهد که همچنان شناورهای متخلف در حال جارو کردن بستر زنده خلیج فارس هستند. تنها در بوشهر در سال جاری ۱۶۰ فروند شناور صیادی به دلیل صید ترال توقیف شده‌اند. صید ترال شیوه مخربی است که مثل جارو برقی به جان هر جنبه و آبرزی که در بستر دریاست، می‌افتد و موج‌های آبی خلیج همیشه فارس را از آبریزان خالی می‌کند. صید ترال در دنیا چندین سال است که منسوخ شده و آنها به سمت صید بی خطر «گرگور» رفته‌اند. گرگور به قفس‌های ماهیگیری ساخته شده از سیم‌های فلزی به شکل یک نیم‌کره گفته می‌شود. شناورهای عربی حاشیه خلیج فارس با الزامی کردن روش صید «گرگور»، باعث شده‌اند تا تعداد ماهی و میگو در سواحل این کشورها افزایش یابد.

صید ترال «کف روب» است، صیادان با استفاده از توری که به شکل کیسه بوده و انتهای آن کاملاً بسته شده در نزدیکی بستر کف دریا یا لایه‌های میان آبی و با فاصله از کف دریا، به صید آبریزان اقدام می‌کنند. به گفته کارشناسان با هر بار کشش تور ترال حدود ۵ تا ۲۵ درصد محیط زنده بستر دریا از بین می‌رود لذا آسیب‌های زیادی را به زیستگاه‌های آبریزان خلیج فارس وارد کرده است.

در حقیقت صید «ترال»، پاک تراشی می‌کند و از

دلفین و کوسه گرفته تا هرگونه موجود دریایی را به دام می‌اندازد و تا این موجودات و آبریزان به عرشه کشتی برسند، به علت فشار در تور می‌میرند چون بسیاری از پستانداران آبی مانند وال‌ها و بچه وال و دلفین‌ها نمی‌توانند فشار آب را تحمل کنند، بنابراین در سطح آب نفس کشیده و زندگی می‌کنند. با وجود استفاده از این نوع صید در کشور، به گفته کارشناسان در هیچ جای دنیا این نوع صید اعمال نمی‌شود. در کشورهای پیشرفته از طریق رادار زیر آب را مشاهده می‌کنند و فقط در مکان‌هایی که تجمع ماهی باشد تور را می‌اندازند تا ماهی‌ها صید شوند. البته در کشور ما نیز قرار شده تحقیقات برای جایگزینی روش‌های دیگر نظیر روش صید میان آبی به جای روش «ترال» به‌صورت پایلوت انجام شود اما انجام آن نیازمند ابزارها و شناورهای خاص و... است که هنوز در اختیار محققان قرار نگرفته است. نظارت و مدیریت ممنوعیت صید ترال در استان بوشهر با ۹۳۶ کیلومتر مرز آبی و قرار گرفتن ۸ شهرستان در طول این نوار ساحلی به طور حتم سختی‌هایی دارد چرا که بسیاری از شناورها بدون هویت و مجوز وارد آب‌ها می‌شوند که نظارت بر آنها نیازمند تعداد کافی نیروی انسانی است.

مدیرکل شیلات استان بوشهر درباره آبریزانی که شامل ممنوعیت صید ترال می‌شوند به «ایران»، می‌گوید: شیوه صید ترال به استثنای فصل آزادی صید میگو که معمولاً هرسال در ماه‌های مرداد و شهریورماه انجام می‌شود، طبق قانون در تمامی طول سال، ممنوع بوده و انجام آن جرم محسوب می‌شود. البته در فصل آزادی صید میگو

در این نمایش‌واره هم تماشای می‌گرید هم بازیگر غربت ۱۴۰۰
ساله کوچه‌های بنی‌هاشم

۱۲ | صفحه

دست زمین خواران از تعرض به پارک ملی بوجاق کوتاه شد

۱۰ | صفحه



سیل اشک

۱۰ | صفحه

در تازه ترین گزارش «یاهو» اعلام شد

بزرگترین هک‌های سال ۲۰۲۱



۱۱ | صفحه

نیروی انسانی، چالش بزرگ

صنعت گردشگری کشور

اقتصاد جهان را می‌توان به چهار دوره اصلی اقتصاد کشاورزی، اقتصاد صنعت، خدمات و اقتصاد تجربه تقسیم‌بندی کرد. با توجه به محدودیت‌های موجود در بخش‌های

کشاورزی و صنعت، اهمیت بخش گردشگری که جزو دوره‌های اقتصاد خدمات و تجربه است، بیش از پیش به چشم می‌خورد. با بررسی اجمالی عوامل پیشرفت و توسعه در کشورهای پیشرو در این صنعت، به این نتیجه می‌رسیم که تمامی این کشورها، علاوه بر وجود زیرساخت‌های مناسب، از نهادهای مناسب آموزشی، نیروی انسانی توانمند و آشنا با دانش نظری و عملی این صنعت و همچنین یک نظام تدوین استراتژی توسعه منابع انسانی مؤثر برخوردار هستند. یکی از مهم‌ترین هدف‌های این استراتژی آن است که چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی افراد مناسب، در زمان مناسب در سمت‌های تخصصی مناسب خود قرار گیرند.

صنعت گردشگری ماهیتی خدماتی دارد و محصول اصلی آن تجربه‌ایست که گردشگر و میهمان از حضور در مقصد کسب می‌کند. بنابراین دانش و مهارت کارکنان و عرضه‌کنندگان صنعت نقش بسیار مهمی در کیفیت تجربه، ایجاد رضایت و در نهایت توسعه گردشگری در آن مقصد خواهد داشت.

متأسفانه امروزه بخش منابع انسانی صنعت گردشگری ایران به محلی برای اشتغال فارغ‌التحصیلان بیکار مانده سایر رشته‌های تحصیلی تبدیل شده است! کارکنانی که هیچ انگیزه و دغدغه دیگری به جز کسب درآمد و سود حداکثری در کوتاه‌مدت ندارند. به نظر می‌رسد که روابط و لابی‌گری نقش اول را در اشتغال بخش دولتی ایفا می‌کند و بخش خصوصی نیز از فقدان دانش حرفه‌ای و آموزش اصولی رنج می‌برد. از نظر نگارنده، فقدان نیروی انسانی با کفایت، جلوتر از مواردی مانند نبود زیرساخت، قوانین دست و پا گیر و... اصلی‌ترین چالشی است که گردشگری ایران با آن مواجه شده است.

■ **ما راه حل این مشکل چیست؟**

توسعه منابع انسانی دربرگیرنده معرفی، حذف، اصلاح و تعدیل، جهت‌دهی و راهنمایی فرایندها به نحوی است که تمامی افراد و گروه‌ها را به کسب مهارت، دانش و شایستگی ضروری انجام وظایف کاری در حال و آینده توانا سازد. ماهیت خاص صنعت گردشگری کارکنانی را می‌طلبد که دغدغه توسعه کشور، فرهنگ و این صنعت را داشته باشند و در کسب دانش، برقراری ارتباط مؤثر، خیرخواهی و محبت به دیگران، تأمین نیازهای دیگران و حل مشکلات در زمان بحران توانمند باشند. بنابراین آموزش هدفمند و صحیح منابع انسانی چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی از اهمیت زیادی برخوردار است.

به نظر می‌رسد بخش دولتی صنعت در ایران نیازی مبرم به ایجاد انگیزه و دغدغه در کارکنان از طریق مشوق‌های مالی و غیر مالی، آموزش و پوست‌اندازی آهسته و پیوسته دارد. بدین معنا که پس از بازنشستگی کارمندان فعلی، افراد بر اساس دانش، تخصص و انگیزه‌شان جذب شوند و نه بر اساس روابط ولابی‌گری! در بخش خصوصی نیز نیاز به بازنگری در فرایند آموزش و همچنین ایجاد دغدغه در کارکنان صنعت اهمیت فراوانی دارد.

به طور کلی فعالیت‌های توسعه منابع انسانی، به‌دنبال دستیابی به اهدافی نظیر انگیزش، یادگیری، عملکرد، توانایی تغییر، بهبود دانش، مهارت و شایستگی است. فراموش نکنیم که این منابع انسانی هستند که سطح کیفیت گردشگری را در هر کشوری افزایش و یا کاهش می‌دهند. امید است شاهد آن باشیم که افراد مناسب، در زمان مناسب در سمت‌های تخصصی مناسب خود قرار گیرند.

نظارت و مدیریت ممنوعیت صید ترال در استان بوشهر با ۹۳۶ کیلومتر مرز آبی و قرار گرفتن ۸ شهرستان در طول این نوار ساحلی به طور حتم سختی‌هایی دارد چرا که بسیاری از شناورها بدون هویت و مجوز وارد آب‌ها می‌شوند که نظارت بر آنها نیازمند تعداد کافی نیروی انسانی است

بوشهر، فرمانده یگان حفاظت منابع آبریزان شیلات استان بوشهر نیز در این باره می‌گوید: با توقیف یک جزیره خارک به دلیل انجام صید ممنوعه ترال در خارج از محدوده مجوز، شمار شناورهای صیادی و پیشرفته و تخصیص بودجه کافی به یگان‌های نظارتی می‌تواند ما را برای پیشگیری بهتر از صید

بازدار دربراره چگونگی فعالیت تیم‌های گشتی وی با اشاره به برخی راهکارها و نیازهای استان

برای پیشگیری بهتر از صید ترال در استان بوشهر می‌گوید: الکترونیکی کردن تصمیم‌های کنترلی و نظارتی، افزایش نیروهای انسانی و شناورهای مجهز و پیشرفته و تخصیص بودجه کافی به یگان‌های نظارتی می‌تواند ما را برای پیشگیری بهتر از صید

بازدار در استان باری دهد. بزرگان دربراره چگونگی فعالیت تیم‌های گشتی وی با اشاره به برخی راهکارها و نیازهای استان در خلیج فارس و سازمان‌های همکار با شیلات در این زمینه اظهار می‌دارد: اصولاً گشت‌های یگان براساس گزارش‌های دریافتی میزان آلودگی منطقه‌ای به لحاظ صید غیرمجاز، اهمیت صیدگاه‌ها و برنامه‌ریزی‌های انجام شده فصلی و نوبه‌ای و مستمر انجام می‌شود. سازمان پخش فرآورده‌های نفتی در تأمین سوخت شناورها از بنادر صیادی و تردد آنها در دریا همکاری دارند، سپاه پاسداران هم در دریا و صیدگاه‌ها در برخورد با شناورهای مجرم و متخلف در امر صید ترال حسب مورد همکاری می‌کند.
■ توقیف ۱۶۰ فروند شناور صیادی در آب‌های بوشهر
به دنبال نظارت بر ممنوعیت صید ترال در استان

بزرگ یک جنگل را شخم بزیند. ضمن اینکه توری بزرگ را بالای درختان پهن کرده باشیید که هیچ موجود زنده‌ای توان فرار را نیز نداشته باشد.

به همین دلیل صید ترال دارای میزان صید غیر هدف بسیار بالایی است. براساس تحقیقات و مقالات علمی منتشره بین ۴ تا ۱۵ سال طول می‌کشد تا آثار تخریب صید ترال در بستر از بین رفته و محیط به حالت اولیه برگردد. تقریباً در تمام دنیا این روش صید در آب‌های کم عمق منسوخ شده‌است. حتی برای صید آبریزان کف زی مانند میگو نیز از دیگر روش‌ها مانند قفس‌های صید میگو استفاده می‌شود. در حال حاضر تنها در قسمت‌هایی از آب‌های عمیق اقیانوسی در اعماق بالای ۲۵۰ متر از روش ترال میان آبی استفاده می‌شود. در این آب‌ها برای دستیابی به صید هدف از تجهیزات مانند فیش فایندر (ماهی یاب) یا نت ساندر (ابزارزی که محل قرارگیری تور را مشخص می‌نماید) استفاده می‌کنند. همچنین تورها به گونه‌ای طراحی می‌شوند که امکان فرار آبریزان غیر هدف میسر باشد. مثلاً در باله‌های تور ترال منافذ



افشین اسکندری مسئول دریایی اداره کل حفاظت محیط زیست هرمزگان

۱۵ سال طول می‌کشد تا زخم صید ترال التیام ییابد

اگرچه شیوه سنتی صید ترال یا همان «جل‌کشی» قدمتی طولانی در بین صیادان سنتی و ساحل نشینان جنوب دارد، اما مباحث صید ترال از زمان ورود شناورهای ترالر صنعتی که از چین آمده بودند و به کشتی‌های چینی معروف بودند در بین مدیران و صیادان آغاز شد. سازمان شیلات کشور برای بیش از یکصد فروند شناور صنعتی مجوز صید ماهی میکتوفیده (فانوس ماهیان) به روش صید ترال میان آبی صادر کرده بود. بررسی درست با غلط بودن صدور این مجوزها و نحوه

نظارت بر آنها موضوع این یادداشت نیست، لیکن تخلفات آشکار تعدادی از این شناورها مانند صید خارج از صیدگاه، عدم رعایت فاصله ۱۲ مایلی از ساحل، صید غیر هدف، صید در عمق کم و غیره موجب اعتراض بسیاری از صیادان سنتی و فعالان محیط زیستی در استان‌های

جنوبی شد.

عدم برخورد مناسب با شناورهای متخلف مذکور از سوی نهاد متولی موجب شد ارگان‌های دیگر نیز موضوع صید ترال را مورد بررسی قرار دهند. در نهایت بر اساس مصوبه کمیسیون آب، کشاورزی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی هرگونه صید ترال از ابتدای آذر ماه سال ۹۹ به‌مدت دو سال ممنوع اعلام شد. پیگیری کارشناسان و همچنین درخواست‌های مکرر صیادان و ساحل نشینان از مسئولان در سفرهای استانی موجب شد رئیس‌جمهور در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۲۸ در نشست با نخبگان و فعالان محیط زیستی دستور جلوگیری از صید ترال را صادر کند.

اما صید ترال چیست؟ در این روش صید، توری قیف مانند که به وسیله طناب‌هایی به انتهای شناور متصل شده‌اند، به دنبال شناور کشیده می‌شود، باله‌های ابتدای تور موجب می‌شوند آبریزان به طرف انتهای تور هدایت شده و در آنجا به دام بیفتند. تا اینجا نگرانی